

Minnesanteckningar från Arbetsgruppsmöte, Ume/Vindelälven, VRO 10

Plats: Kommunhuset, Lycksele, Föreläsaren, 3 tr

Tid: kl 10-15, månd.5 maj 2008

Närvarande: interimistiska arbetsgruppen för VRO 10, se bifogad lista

Syfte med dagens möte: Följa upp föregående stormöte 31 okt. 2007, med information om vattenråd, ev. beslut om administrativt ansvar och genomgång av "Väsentliga frågor" för Ume/Vindelälvens vattenrådsområde samt planera nätverksmötet. Se bifogad dagordning.

1. Samtliga presenterar sig och Birgitta presenterar förslag till upplägg av dagen, vilket godkänns.
2. Handledningen för vattenråd har nu färdigställts och en del kartrevideringar har gjorts av länsstyrelsen sedan sist för att bättra anpassas till vattenrådets arbete. Deltagarna har just för tillfället inga särskilda frågor om vattenrådets funktion.

Byaföreningarna ska också informeras på lämpligt sätt. En kortare informationstext med hänvisning till lämpliga webbadresser tas fram av Birgitta (VSN) och skickas till respektive web.ansvariga i byaföreningarna som kan avgöra hur den ska hanteras.

3. Birgitta redovisar läget beträffande lösningar på kommunikation inom vattenråden. Dels pågår en nationell planering och upphandling av en webbtjänst för alla Sveriges vattenråd. Arbetet hålls samman av Västerhavets vattendistrikt. Det torde ta lite tid innan det är klart och därför har en tillfällig lösning ordnats på Vattenmyndighetens hemsida för vårt distrikt i Bottenviken.

Under rubriken "Samverkan och Vattenråd" i vänstra kolumnen på startsidan kommer relevant informationsmaterial att läggas ut. Minnesanteckningar, nätverkslistor, mötes-scheman m.m. kommer också att hittas där tillsammans med speciellt informationsmaterial för varje VRO. Sidan har redan startats och fylls på efterhand. Däremot kan inte en chat-kommunikation inom Vattenrådet ske där. Till dess den nationella tjänsten är klar hänvisas den interna kommunikationen till att ske via e-postadresserna som alla får tillsammans med minnesanteckningarna.

4. Beträffande rollen som sammanhållande kommun, togs frågan dels upp på höstens stormöte i Lycksele, dels har projektledaren tagit upp frågan med Umeå och Lycksele kommuner separat. Orsaken är att det är önskvärt att de större kommunerna tar ett övergripande ansvar för att hålla ihop vattenrådet administrativt och utgöra den juridiska person som behövs för att söka ekonomiskt startbidrag från Vattenmyndigheterna till vattenrådet.. Det är dock

vattenrådet som avgör hur dessa pengar ska användas för att få igång arbetet oavsett vem som administrerar detta. Lycksele har deklarerat att man inledningsvis kan engagera sig i den rollen ev. tillsammans med Umeå. Då det är viktigt med den politiska förankringen för vattenrådsarbetet, ska frågan tas upp i ett av Umeå KS utskott imorgon. Det är nödvändigt att klara ut ansvarsfrågan innan nätverksmötet 29 maj, då beslut om bildande av vattenråd förväntas. Birgitta får mötesdeltagarnas mandat att klara ut frågan tillsammans med Umeå och Lycksele. Övriga närvarande kommuner är positiva till att delta i arbetet men inte beredda att axla det sammanhållande ansvaret.

För att få igång vattenrådet på ett bra sätt nämns möjligheten att anställa en sekreterare i lämplig omfattning, som skulle kunna finansieras med hjälp av en del av startpengarna. De närvarande är positiva till en sådan lösning. Frågan väcks igen på nätverksmötet 29 maj, då beslut om ett vattenråd för VRO10 förväntas tas.

Birgitta nämner att projektet Vattensamverkan Norr sannolikt förlängs till att omfatta hela 2009 också, i syfte att stabilisera vattenrådsarbetet inom Bottenvikens Vattendistrikt. Det innebär fortsatt samarbete med de vattenråd som bildas, innan dessa står på helt egna ben.

5. ChriStina Strömberg, länsstyrelsen, presenterar kort vad beredningssekretariatet jobbar med och hur arbetet med klassificering och underlag till samrådshandlingen om väsentliga frågor till förvaltningsplanen tagits fram. Sex personer jobbar på Beredningssekretariatet i Umeå med att ta fram allt underlagsmaterial från Västerbotten som behövs till Vattenmyndigheten.

I Bottenvikens Vattendistrikt finns inte mycket biologiska undersökningar som grund. Det gör att vi är beroende av modelleringar tills vidare. Ett detaljerat kartunderlag finns som Beredningssekretariatet arbetar utifrån. Den ekologiska statusen bedöms utifrån en sammanvägning av näringsbelastning, förorening, hydromorfologiska fakta och förorenande ämnen. Indikativa modeller används som ska verifieras efterhand men också kända fakta. Stämmer bilden med verkligheten? I nuläget har 27 % av klassificerade vatten vid en samlad bedömning sämre än god status i Bottenvikens vattendistrikt. Inom VRO 10:s område är det 25% av nu definierade vattenförekomster (VFK), alltså något lägre än för distriktet i stort. För vattenförekomsterna gäller miljö kvalitetsnormerna(MKN).

Inom hela Bottenvikens distrikt är 250 VFK misstänkt påverkade ur näringsbelastning, 240 VFK bedöms ligga i riskzonen för förorening påverkan till 2015, 10% av dessa inom VRO10. Förorenande ämnen ingår också i bedömningen, där man använder sig av kända s.k. "hotspots" eller "at risk" pga förorenad mark eller miljöfarliga verksamheter.

Riktlinjer för bedömning av kraftigt modifierade vatten (KMV) förväntas inom kort. Det innebär mer konkreta besked om hur kraftverks inverkan kommer att bedömas i bl a Umeälven.

I det fortsatta arbetet gäller nu att verifiera bedömningarna, spåra/identifiera källorna och åtgärda, med rätt prioritering. Där har vattenråden en stor roll att fylla med sin samlade kunskap.

Beträffande grundvattenförekomster bedöms sådana som har en kapacitet på > 10m³ per dygn och/eller försörjer > 50 pers, idag eller för framtiden. Grundvatten bedöms utifrån kvantitativ och kemisk status. För god status bör heller ingen negativ verkan på ytvatten

eller ekosystem förekomma. SGU:s riktlinjer följs vid bedömningar. Allmänna grundvattenfrågor omfattar också skyddsområden och dess föreskrifter. Inom aktuellt område finns ca 45 skyddsområden för vattentäkter. VRO10 har genomgående en god kemisk status. Lokalt inom VRO10 finns vissa problem med arsenik och radon i grundvattentäkterna. Bedömning av grundvattenstatus år 2015 sker genom påverkansanalys och kemidata, där sådana finns. Ca 5 st grundvattenförekomster bedöms ha någon risk i hela Bottenvikens distrikt. Inom VRO10 bedöms Lyckseles vattentäkt vara utsatt för viss risk genom sin placering.

Kvantitativt är statusen i allmänhet god inom VRO10. Möjligen kan fjällregionen få vissa problem i framtiden om utbyggnaden blir omfattande.

Idag ställs inga krav på råvattenanalyser, vilket utgör en osäkerhet om tillgång på önskvärda mätdata.

För Bottenvikens kustvatten ligger mestadels faktiska undersökningar till grund för bedömningarna. Hittills har 2 kustvattenområden bedömts ligga under god status ur ekologisk aspekt, vilka är Österfjärden och vattnen där utanför. Växtplanktonstatusen är i allmänhet god efter kusten. De allmänna förhållandena efter kusten baserade på näringsämnen, syrebalans och siktdjup bedöms ha hög status.

Den presentation som ChriStina visar idag läggs ut på Vattenmyndighetens hemsida, med tillgänglighet för alla intresserade. ChriStina informerar via mail till arbetsgruppen när materialet finns utlagt.

Eventuella rättningar av presenterat material bör vara gjorda före årets slut. Möjlighet finns dock även under nästa år under samrådstiden för Förvaltningsplan och Åtgärdsprogram. Beslut om plan och program tas av Vattendelegationen i dec.2009 och gäller då för de kommande sex åren.

Vad händer framöver?

Länsstyrelsen emotser synpunkter och svar på samrådshandlingen om Väsentliga frågor. Dessa kan framföras via mail till Beredningssekretariatet eller via en webenkät på vattenmyndigheternas hemsida. Remissvar kan lämnas fram till 1 aug-08. Ett särskilt projekt angående Miljögifter ska också genomföras inom distriktet och BS tar gärna emot tips och idéer om objekt som bör ingå, för att öka kunskapen. Ett specifikt provtagningsprogram ska tas fram inom kort på vilket man också sedan kan lämna synpunkter.

Under året görs också en särskild satsning på att se över de provtagningsprogram som nu pågår för recipientkontroll. Är de utformade på bästa sätt? Bör någon förändring göras? Hur ser dataflödet ut inom programmen? Här har ett blivande Vattenråd och det redan befintliga Vattenvårdsförbundet för samlad recipientkontroll en uppgift att fylla med sin lokala kunskap.

ChriStina informerar om att ett förslag till Åtgärdsprogram ska finnas framme till slutet av augusti i år.

6. Ett nätverksmöte tillika samrådsmöte om "Väsentliga frågor" är planerat till torsd 29 maj på kvällstid. Detta för att bereda så många som möjligt tillfälle att kunna delta. Birgitta presenterar ett förslag till upplägg av mötet, vilket också syftar till att utgöra beslutsmöte för att starta ett Vattenråd för Ume/Vindelälvens vattenrådsområde. Arbetsgruppen har inga invändningar mot förslaget. Mötet kommer att annonseras i tidningar och på offentliga platser.

Beträffande presentationen av Väsentliga frågor som utgör samrådsdelen av mötet funderar ChriStina med kollegor på ett lämpligt upplägg.

Frågan om arbetsgruppens fortsatta arbete diskuteras. Förslag om att nuvarande grupp fungerar som styrgrupp inledningsvis i ett beslutat Vattenråd godkänns. Tiden för styrgruppens mandat föreslås till sept. 2009 för att kunna fullfölja den första 6-årscykelns arbete fram till förslag om Förvaltningsplan och Åtgärdsprogram. Alla enas om att vi föreslår en sådan lösning på nätverksmötet.

Nätverksmötet 29 maj föreslås förläggas till Lycksele. Birgitta kollar lokal- och fikamöjligheter i samråd med Ingela F. och meddelar arbetsgruppen i samband med att minnesanteckningarna skickas ut.

Vid pennan/Birgitta Fritzdotter